

DZIENNIK WILEŃSKI

Adres Redakcji i Administracji: Dominikańska Nr. 4.

Redakcja otwarta od godz. 2—4 po poł.

Administracja otwarta codziennie od g. 10 do 6 wiecz., w niedziele od 1—2.

WARUNKI PRENUMERATY w Redakcji: Rocznie—12 mk., półrocznie—6 mk., kwartalnie—3 mk., miesięcznie—1 mk. Z przesyłką: Rocznie—14 m. 48 fen., półrocznie—7 m. 28 fen., kwartalnie—3 m. 88 fen., miesięcznie—1 m. 28 fen. Zmiana adresu—20 fen.

GENY OGŁOSZEŃ: Na 4-ej str. za wiersz drobnego druku—25 fen., nekrologi—40 fen. Ogłoszenia drobne za wyraz—5 fen. Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Dziennika Wileńskiego” do godz. 4 po poł. Po godz. 4-ej nekrologi i inne niecierpiące zwłoki zawiadomienia przyjmuje drukarnia ka. A. Rutkowskiego, Królewska (Botaniczna) 16 V.

Numer pojedynczo 5 kop. = 10 fen.

Gazeta wychodzi codziennie—z wyjątkiem dni poświęcanych.

Ś. P. Sydalja z Rymszów Moksiewiczowa,

po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Św. Sakramentami, zmarła 18 bm. w wieku lat 52.

Eksportacja i pogrzeb z domu przy zauł. Dobroczynnym № 6 na cmentarz po-Bernardyński nastąpi dziś, 19 bm., o g. 5 pp.

Nabożeństwo żałobne za spokój Jej duszy odbędzie się 20 bm., we czwartek, w kościele Św. Ducha o g. 10 rano.

Na smutny ten obrządek zapraszają krewnych i znajomych strokani
Mąż i córka.

TELEGRAMY.

KOMUNIKAT URZĘDOWY NIEMIECKI.

Kwatera główna 17 wrześn.

FRONT ZACHODNI.

Grupa wojsk następcy tronu ks. Rupprechta.

We Flandrii Anglicy powtarzali i wczoraj swe silne ataki ogniowe na poszczególne odcinki pomiędzy lasem Houtholst i Lys. Nastąpiły małe tylko walki piechoty, podczas których atakujące oddziały angielskie zostały zupełnie odrzucone. Nasza artylerja wznowiła z całą siłą zwalczanie baterji nieprzyjacielskich.

Pomiędzy kanałem La Bassée a Lensem, jak również od Sommy aż do Oisy panowała otywiona działalność bojowa.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu.

Z obu stron drogi, wiodącej z Laon do Soissons, oraz na prawym brzegu Mozy działalność bojowa obustronnej artylerji dosięgała chwilami znacznego napięcia. W wielu miejscach wywiązały się potyczki przedpolowe o pomyślnym dla nas przebiegu.

Grupa wojsk ks. Albrechta.

Na zachód od Apremont, oddziały szturmowe dostarczyły z wycieczki przeciwko pozycjom francuskim pewnej liczby jeńców.

Nadleutnant Berthold stracił wczoraj znowu dwóch przeciwników w rezultacie walki powietrznej.

FRONT WSCHODNI.

W wygięciu około Łucka, nad dolnym biegiem Zbrucza i w górach na wschód od zagłębia Kezdivaserheli nieprzyjaciół zdradzał większą ruchliwość, niż w ostatnich czasach.

W grupie wojsk generała-feldm. v. Mackensena

Rumuni dokonywali na zachód od Seretu, po obfitem przygotowaniu ogniowym, licznych ataków częściowych około Varnity i Muncelulu, które nie powiodły się z dużymi stratami.

Przy ujściu Rimniku zostali pochwyceni jeńcy w rezultacie naszego przedsięwzięcia.

FRONT MACEDOŃSKI.

Nie było żadnych większych operacji bojowych.

Pierwszy generał kwatermistrz
Ludendorff.

BERLIN (18 b. m. wiecz. Urzędownie).

We Flandrii panowała silna walka artylerji na wschód i południo-wschód od Yperu.

Pod Verdunem po południu ożywiła się działalność bojowa na wschód od Mozy.

Na wschodzie nic nowego.

KOM. URZĘD. AUSTR.-WĘGIERSKI.

Wiedeń, 18 września.

Na płaskowzgórzu Bainsizza zostały odparte odosobnione ataki nieprzyjacielskie, przedsiębrane po silnym przygotowaniu działowem.

Z FRONTU WSCHODNIEGO i POŁUDNIOWO-WSCHODNIEGO
niema nic do zakomunikowania.

Naczelnik Sztabu
generalnego.

BERLIN (16 bm. Urzędownie) — Na oceanie Atlantyckim, w zatoce Biskajskiej oraz na morzu Północnym nasze łodzie podwodne zatopiły ponownie 4 parowce i zagłowiec o pojemności 23,000 br. t. reg.

Szef sztabu admiralicji
marynarki.

BERLIN (16 b. m. Tel. pryw.) — Jak donosi z Karlsruhe «Tägl. Rund.», według «Secolo» **odpowiedź koalicji na notę Papieża** będzie doręczona w Watykanie w połowie przyszłego tygodnia.

BERLIN (17 b. m. Tel. pryw.) — «Voss. Ztg.» donosi z Lugano, iż w przyszłym tygodniu kilku biskupów francuskich udaje się do Rzymu na posłuchanie do Papieża.

Socjaliści paryscy sądzą, że chodzi w danym wypadku o propozycję pokojową Papieża, który pragnie współdziałania jej we Francji ze strony biskupów francuskich.

BERLIN (18 bm. Tel. pryw.) — «Voss. Ztg.» donosi z Amsterdamu pod datą 18 bm.:

«Daily Mail» komunikuje z Rzymu, iż **pomiędzy Papieżem a Wilsonem odbyła się szczegółowa telegraficzna wymiana zdań.** Wynik takowej podobno bardzo zadowolili Papieża, i umocnił jego otoczenie w przekonaniu, że wkrótce nastąpią ważne kroki w kwestji pokoju.

LONDYN (17 b. m. W. T. B.) — Biuro Reutera dowiaduje się, że sprzymierzeńcy zamierzają wówczas dopiero odpowiedzieć na propozycję pokojową Papieża, gdy państwa centralne przesyłają swą odpowiedź Watykanowi.

Stanowisko Anglii zgadza się naogół całkowicie z odpowiedzią, udzieloną Papieżowi przez prezydenta Wilsona.

BERLIN (17 b. m. Tel. pryw.) — «Voss. Ztg.» komunikuje z Genewy, że, jak dowiaduje się «Echo de Paris», Painlevé odpowie w imieniu rządów koalicyjnych na orędzie pokojowe Papieża, a mianowicie podobno w sensie odmownym.

BERLIN (17 bm. Tel. pryw.) — Jak dowiaduje się z Lugano «Berl. Lokalanz.», **granica włoska jest od północy jaknajsurowiej zamknięta.** Nawet mały miejscowy ruch osobowy na granicy około Chiasso jest całkowicie przerwany.

Poczta i gazety nie przysły. Co do przyczyn i terminu tego zamknięcia granicy nic nie wiadomo.

BERN (17 b. m. W. T. B.) — W sprawie zamknięcia granicy włoskiej «Bund» donosi, iż w kołach bankowych i giełdowych krąży pogłoska, że wczoraj znowu odbywały się we Włoszech północnych zajścia uliczne.

Wspomniane pismo donosi dalej, że nawet kurjerzy dyplomatyczni nie mogą przekraczać granicy. Z Włoch nie przychodzą od wczoraj żadne depesze.

BERLIN (17 września. Tel. pryw.) — «Voss. Ztg.» donosi z Bernu, iż podróżni z Włoch, którzy niedługo przed zamknięciem granicy minęli jeszcze Chiasso, komunikują, według «Berliner Tagblattu», że w Turynie wybuchły w piątek rozruchy głódowe.

BERLIN (17 bm. Tel. pryw.) — «Tägl. Rund.» komunikuje z Lugano, że, jak mówią, została podobno zamknięta i francuska granica, gdyż nie nadeszły pisma angielskie i francuskie.

PETERSBURG (18 bm. P. T. A.) W nocy na 17 września, prezes ministrów, Kierenski, minister wojny, Wierchowskoj, i minister marynarki, admirał Wierdierewskij, odjechali do kwatery głównej.

PETERSBURG (18 bm. Reuter). Z Mohylewa telegrafują, iż Kornilow w łączności z 43 generałami i oficerami został aresztowany przez szefa sztabu generalnego, Aleksiejewa, i internowany w hotelu, bardzo surowo strzeżonym. Badanie Kornilowa zostanie dzisiaj ukończone.

Garnizon mohylewski oświadczył komisarzowi rządowemu, iż nie przyjmował udziału w buncie, i prosił o wysłanie go znowu na front lub do Salonik.

AMSTERDAM (18 bm. W.T.B.) — Według jednego z pism tutejszych, «Times» donosi z Petersburga, iż we czwartek wszystkie **wojska Kornilowa zostały wysłane na front.** Aresztowani generałowie: Denikin, Erdeli i Markow, zostali dostarczeni do Petersburga.

PETERSBURG (17 bm. P.T.A.) — Generał Kaledin ustąpił ze swego stanowiska—jako hetman kozaków dońskich.

BERLIN (17 bm. Tel. pryw.) — Jak donosi ze Sztokholmu «Deutsche Tagesztg.», pet. ag. tel. zaprzecza urzędownie pogłoskom co do ucieczki w. ks. Mikołaja Mikołajewicza z Kaukazu i jego udziału w ruchu kontrrewolucyjnym.

BERLIN (17 bm. Tel. prywatny) «Deutsche Tagesztg.» donosi ze Sztokholmu, że, jak komunikują z Petersburga, odbyły się tam ważne narady dyplomatyczne, w których przyjmowali udział oprócz przedstawicieli państw koalicyjnych prezes ministrów, Kierenski, Tiereszczenko, Niekrasow, Milukow, Guzczkow, Sazonow i Plechanow.

BERLIN (17 b. m. Tel. pryw.) — «Voss. Ztg.» donosi ze Sztokholmu: Podobno członek rosyjskiej partji socjalistycznej, Rubanowicz, który przedwczoraj w podróży do Paryża zatrzymał się w Sztokholmie, jest pośrednikiem w zakomunikowaniu prywatnej opinji Kierenskiego rządowi francuskiemu w sprawie paszportowej. Delegaci rosyjscy proponują odbycie drugiej wielkiej konferencji koalicyjnej w Petersburgu.

PETERSBURG (16 bm. W. T. B.) Ministerjum spraw wewnętrznych komunikuje, że, od 23 września poczynając, przyjazd do Petersburga może nastąpić tylko za okazaniem specjalnego zezwolenia.

WASZYNGTON (16 bm. Reuter) — Senat uchwalił jednogłośnie wniosek co do kredytów wojennych, upoważniający prezydenta do wydania bonów w sumie 11,538 milionów dol.

Pyrrhusowe zwycięstwo.

Kierenski wyszedł jako zwycięzca z walki swej z Korniłowem. Zwycięstwo to przypadło mu rychlej i łatwiej, niżeli można się było spodziewać. Jeżeli pozycja jego dziś może po obaleniu niebezpiecznego przeciwnika silniejsza jest niż kiedykolwiek—czy można to samo powiedzieć o Rosji? Czy wychodzi ona rzeczywiście wzmocniona i w posadach swych utrwalona z tego konfliktu?

Podstawą państwa, zwłaszcza w czasach, jak obecne, wojennych, bezsprzecznie jest armja. Siła zaś armji polega na jedności żołnierza z dowódcą. Jest faktem znanym i stwierdzonym wieli przykładami, iż tam, gdzie armja była zdrowa i silna, szła ona na oślep za swym wodzem nawet—przeciwko prawowitej władzy swej rządowej. Tak było za Cezara, tak za Napoleona. Być może, iż ślepo oddane swemu wodzowi szeregi składały się z lepszych żołnierzy niż polityków—ale też tylko z takim wojskiem można było odnosić wiekopomne zwycięstwa. Armja Korniłowa nie dała się użyć wodzowi swojemu za ślepe narzędzie przeciwko rządowi rewolucyjnemu, ale też śmiało ręczyć można, że tej armji nigdy nie zabłyśnie słońce Ansterlicu.

Dla Kierenskiego i jego rządu okoliczności te złożyły się niewątpliwie bardzo pomyślnie, czy jednak zwycięstwo, oparte na faworze miljonów rozpolitykowanych żołnierzy, może być rękojmią czegoś trwałego, czy istnieje jakakolwiek pewność, iż ci sami żołnierze, którzy porzucając swego wodza, dziś stanęli po stronie Rządu rewolucyjnego, jutro nie obrócą swych bagnatów przeciwko temu rządowi, po stronie bardziej jeszcze rewolucyjnej Rady robotników lub innej podobnej organizacji?

Jeżeli dodamy, że oprócz wojsk regularnych, w których z dawnych, przedrewolucyjnych czasów tkwi choć zarodek karności, w obecnym konflikcie udział wzięło 50 tysięcy robotników, uzbrojonych na przedce przez rząd tymczasowy, obcych wszelkiej dyscyplinie wojennej, przyznać musimy, że był to środek niezmiernie obosieczny, którego, jak tonący brzytwy, chwycić się mogą tylko desperaci, lub... dylętanci polityczni.

Jeżeli z obecnego konfliktu kto wyszedł zwycięzcą — nie jest to ani Kierenski, ani rząd jego, lecz w pierwszym rzędzie Rada robotników i żołnierzy, której wpływ, w najbliższym przynajmniej czasie, stanie się prawdopodobnie nieograniczonym. Czy aby na długo? Trudno przewidzieć; to tylko dziś już stwierdzić można, że w samej Radzie robotników i żołnierzy już zarysował się rozłam, który z czasem do nieprzewidzianych doprowadzić może rezultatów. Jako ilustracja służyć mogą podane przez nas w numerze wczorajszym dwie uchwały tejże Rady robotniczej: maksymalistyczna i minimalistyczna, z których każda podobno uchwalona została «olbrzymią większością głosów». Petersburska agencja telegraficzna stara się to bardzo zgrabnie upozorować nieobecnością na pierwszym zgromadzeniu wielkiej liczby delegatów żołnierskich. Dziwny zaiste zbieg okoliczności; w każdym bądź razie w rezultacie mamy dwa wręcz przeciwnie programy polityczne, z których każdy ma licznych i zdecydowanych zwolenników, jeżeli zaś zwążymy, że maksymaliści wysunęli w swoim programie dwa takie hasła jak: zakończenie wojny i podział gruntów bez odszkodowania—to trzeba zgłębić nieznacząc Rosji, aby nie zrozumieć, za którą grupą opowie się olbrzymia większość narodu, składającego się w ogromnej większości z małorolnych włościan.

Jakoz rzekome powodzenie Kierenskiego tem się tłumaczy, iż od po-

czątku nie próbował on ani chwili walczyć z prądem, lecz dając się jemu unosić, starał się jedynie utrzymać na powierzchni fali. Do czasu to się udaje, zanim ta fala nie rzuci swej ofiary w wir, skąd już nie ma powrotu ni ratunku.

Widzimy więc, jak rewolucja początkowo rozpoczęła się pod egidą październikowców z Guczkowem i Lwowem na czele, stopniowo przechodzi ster do rąk kadetów, od nich do trudowików—dziś dzierżą go socjaliści minimaliści, którym pragną go wydrzeć maksymaliści, a poza tymi stoją jeszcze czarne zastępy anarchistów-komunistów.

Do niedawna ideałem rządu rewolucyjnego była konstytuanta, która, złożona z przedstawicieli wszystkich warstw narodu, stanowić miała panaceum na wszelkie dolegliwości Rosji. Dziś już o konstytuancie jak gdyby zapomniano, wysuwa się natomiast projekt zjazdu przedstawicieli demokracji, z zupełnym wykluczeniem stronnictw burżuazyjnych. Tak rewolucja, składając władzę w ręce jednego stronnictwa czy odtamu, przeniewierza się własnym hasłem równości i sprawiedliwości, w imię których rozpoczęła swe niebezpieczne dzieło. Któż zaś zaręczyć może, że po demokracji, dzierżącej dziś władzę, nie przyjdzie ktoś silniejszy, który powie «Ote toi que je m'y mette!»

Korniłow nie potrafił zwyciężyć Kierenskiego — z punktu widzenia logiki rewolucyjnej było to może do przewidzenia, gdyż miara się jeszcze nie wypełniła i nie nadszedł czas reakcji. Atoli jutro może Danton rewolucji rosyjskiej zostać zmieciony przez jakiegoś Robespiera w osobie Lenina, lub któregoś z jego współników, i niema wątpliwości, że dla takiej lewicowej kontrrewolucji, Korniłow, acz mimowoli, znakomicie przygotował grunt, rozluźniając bez tego słabe i chwiejne fundamenty, na których opierał się dotychczasowy rząd rewolucyjny.

To też mimo pozornego zwycięstwa, jakie dziś odniósł ten rząd, zrozumiałym jest głos trwogi, który aż nazbyt wyraźnie przebija w słowach odezwy:

«Bunt Korniłowa został pokonany, atoli zamieszanie, które w ten sposób powstało w szeregach armji i w kraju jest wielkie. Ojczyźnie i jej wolności znowu grozi śmiertelne niebezpieczeństwo». J. O.

Zabiegi pokojowe.

Konferencja w Sztokholmie.

«Svenska Telegrambyrau» donosi: Manifest, wydany przez komitet organizacyjny konferencji w Sztokholmie do partji, należących do międzynarodówki, podaje szczegółową ocenę sytuacji. Komitet oświadcza między innymi: Plan zwołania do Sztokholmu międzynarodowej konferencji pokojowej ani nie jest, ani nie będzie zaniechany. Konferencja odbędzie się, jak tylko sprawa paszportów zostanie uregulowana. Delegacja rosyjska miała sposobność przekonania się w Anglii, Francji i Włoszech, że klasa robotnicza oddana jest konferencji w Sztokholmie i pozostanie przy tem przekonaniu, a ruch na korzyść wspólnych rokowań w sprawie słusznego, trwałego pokoju wzrasta we wszystkich kołach. Brutalna odmowa wydania paszportów nie może przetrząsnąć klasowo oświadczonego proletariatu. Z tych więc powodówzywamy robotników Francji, Włoch, Anglii i Stanów Zjednoczonych, aby nie zezwalali na obrabowanie się z najelementarniejszej swobody co do prawa na wymianę zdań. Los konferencji sztokholmskiej ściśle jest związany z rewolucją rosyjską. Wyrażamy zarazem nieplonną nadzieję, że socjaliści Niemiec i Austrii zaprotestują

energicznie przeciw wszelkiemu planowi, któryby zmierzał do pogrzebania rewolucji i uczynił Niemcy współwinowajcami kontrrewolucji. Zjazd sztokholmski zapoczątkuje nową epokę w walce proletariatu przeciw imperjalizmowi. Klasa robotnicza taktycznie chce, aby ta wojna była ostatnia, chce ona zdemokratyzować państwa, uniemożliwić nowe starcia, udaremnić wojnę gospodarczą, a przedewszystkiem pragnie za pomocą prawnych zobowiązań i sądu rozjemczego ugruntować pokój, na lądzie i morzu rozbrojony, lud, Europę demokratyczną i wolnościową.

Niemcy.

Falszywe pogłoski.

«Berl. Tagebl.» informuje, że pos. Erzberger w mowie swej, wypowiedzianej na zebraniu publicznym w Biberach, oświadczył między innymi, iż rząd niemiecki zdecydował się ogłosić niepodległość Litwy.

Wbrew temu oświadczeniu, «Berl. Tag.» na podstawie wiarogodnych informacji oświadcza, iż rząd niepodległości Litwy ogłaszać nie ma zamiaru, ponieważ ani los Kurlandji, ani los Litwy dotychczas nie jest zdecydowany.

Losy Belgji.

W prasie berlińskiej ciągle i uporczywie kursują pogłoski, że w sferach decydujących zapadły już uchwały co do losów Belgji po wojnie, przyczem rząd niemiecki rzekł się wszelkich wpływów i kontroli nad terytorjum i nad ludnością Belgji.

«Berl. Tag.» oświadcza, że pogłoski te są fałszywe, ponieważ ani w odpowiedzi na notę Papieża, ani w planach kierownictwa państwowego, sprawy te nie są zakończone ani rozwiązane.

Anglja.

Znamienne wynurzenia.

Jak donosi z Karlsruhe «Berlin. Lokalanz.», gazeta angielska «Daily News» pisze w jednym ze swych ostatnich numerów, iż obowiązkiem rządu Lloyd Georgea jest zapewnić sobie teraz w odpowiedzi na notę pokojową Papieża możliwość bezpośredniej wymiany zdań z wrogami.

Cierpienia wojny muszą wzmocnić u wszystkich rządów dążenia, skierowane ku osiągnięciu zgody co do celów wojennych.

Podobnie gazeta «Irish Independent» przynosi następującą wiadomość z Londynu:

«Chociaż nie istnieją zbyt silne podstawy do żywienia nadziei pokojowych, to jednak panuje tu ogólne przekonanie, że pokój będzie zawarty jeszcze w roku bieżącym.

Osoby, stojące blisko Lloyd George'a, twierdzą, że pomimo swej pewności siebie, pragnie on w jakikolwiek sposób doprowadzić do końca wojny i uważa notę Papieża za podstawę do wszczęcia rokowań pokojowych».

Wiadomość tę przyjąć należy z zastrzeżeniem, jednakże charakteryzuje ona nastroje chwili.

BERLIN (18 września Tel. pryw.) «Voss. Ztg.» donosi z Amsterdamu, że, jak komunikuje «Manchester Guardian», Lloyd George wypowiedział się wobec przedstawicieli unji robotniczej co do warunków, koniecznych dla przystąpienia do pertraktacji pokojowych.

Ważne oświadczenie Lloyd Georgea dostanie się do wiadomości publicznej w nocy, zawierającej odpowiedź Anglii Papieżowi.

Zdaniem Lloyd Georgea, pokój nie jest już w niedosiężonej oddali.

Franeja.

Komitet wojenny a socjaliści.

Jak donosi z Bazylei «Berl. Lok.» według urzędowego komunikatu rządu francuskiego, nowy komitet wojenny, utworzony w łonie gabinetu ministrów, służyć ma następującym zadaniom: Jest on upoważniony do politycznego kierownictwa wojny; wszelkie kwestje ogólnej natury, dotyczące prowadzenia wojny, które muszą być załatwione na podstawie odpowiedzialności rządu, będą przezeń badane, przygotowywane i zgłaszane do aprobaty rady ministrów.

Komitet zbiera się co najmniej raz na tydzień. Szefowie sztabów generalnych armji i marynarki są tam reprezentowani, jako referenci.

Na zebrania komitetu będą wzywani dowódcy armji i marynarki, jak również reprezentanci Republiki francuskiej zagranicą.

W piśmie paryskim «Journal» b. minister socjalistyczny Thomas stwierdza, że z jednej strony skład gabinetu Painlévego, z drugiej zaś organizacja komitetu wojennego, składającego się z zupełnie zużytych sił, powstrzymała go i jego towarzyszy od wejścia w skład gabinetu ministrów.

Jak komunikuje zaś organ socjalistyczny, «Humanité», natychmiast po zgromadzeniu się Izby deputowanych socjaliści będą interpelować rząd w kwestji udzielenia paszportów do Sztokholmu oraz sprawie nowej kampanji zimowej.

ROSJA.

Nowy gabinet.

Z Petersburga donoszą pod datą 16 bm., że, jak oświadczył Niekrasow współpracownikowi gazety «Izwestija», organu Rady robotn. i żołn., po długich układach z różnymi grupami politycznymi i poszczególnymi działaczami politycznymi udało się utworzyć gabinet w składzie następującym: Kierenski — prezes ministrów i dowódca naczelny, Tereszczenko — minister spraw zewnętrznych i prawdopodobnie zastępca prezesa ministrów, Kiszkin — minister spraw wewnętrznych, Kartaszow — minister wyznań, Biernackij — minister finansów, Konowałow — minister handlu, Malantowicz — minister sprawiedliwości, Archangielski — min. oświaty, Liwierski — minister komunikacji, Prokopowicz — minister zaopatrzenia, Awksientjew — minister rolnictwa, generał Wierchowski — minister wojny, admirał Wierdierewskij — minister marynarki, Bayszkin — kontroler państwowy, Skobielew — minister pracy, Jefremow — minister do spraw opieki nad biednymi, Nikitin — minister poczt.

Ustępstwa dla Finlandji.

Rząd tymczasowy ogłosił ukaz, który przyznaje Sejmowi fińskiemu prawo do ostatecznego uregulowania szeregu kwestji, znajdujących się dawniej w sferze kompetencji W. księcia Finlandzkiego, i załatwianych bez zezwolenia Sejmu. Ze spraw tych wyłączono: zwoływanie i rozwiązywanie Sejmu, rozważanie budżetu państwowego, ułaskawienie skazanych, mianowanie gen. gubernatorów i inne.

Komisarze rządowi.

PTA. donosi: Sekcja polityczna ministerjum wojny ogłosiła rozporządzenie, dotyczące komisarzy wojennych i organizacji armji. Według tego rozporządzenia komisarze wojenni są organami rządu tymczasowego, a zadaniem ich jest utrwalenie karności w armji na podstawie demokratycznej i rewolucyjnej.

Ustanowiony będzie naczelny komisarz dla wszystkich armji z siedzi-

bę w kwaterze głównej i poszczególni komisarze dla rozmaitych jednostek wojskowych. Co się tyczy organizacji wojskowych, które kierować będą całym życiem politycznym swych wojskowych jednostek, to w stosunku do nich znajdzie zastosowanie zasada wyborów powszechnych.

Echa powstania Kornilowa.

Jak donosi z Genewy «Berl. Tagebl.», ostatnie wiadomości z Petersburga usunęły w prasie koalicyjnej resztę sympatii dla Kornilowa.

W pismach paryskich daje się zauważyć, pomimo uspokajającej noty Kierenskiego, pewne zaniepokojenie z powodu wzrastających wpływów «bol-szewików».

«Journal de Geneve» wyraża ubolewanie, iż nie można dowiedzieć się całej prawdy co do skutków upadku akcji Kornilowa, ponieważ telegramat znajduje się we władzy Kierenskiego.

Brakuje bezpartyjnych sądów co do ogólnej sytuacji, mianowicie nie ma pewnych danych co do tego, jak ma się zachować dyplomacja koalicyjna względem dyktatury Kierenskiego.

«Morning Post» donosi z Petersburga, że rada robotn. i żołnierzy postanowiła zgodzić się w imię jedności narodowej na dyktaturę wojskową Kierenskiego, o ile zostanie zapewniona swoboda rewolucji.

Według gaz. «Birżewyja Wiedomosti», generał Kierenski będzie mieszkał stale w kwaterze głównej. Stosownie do okoliczności rząd prowizoryczny będzie od czasu do czasu jeździł do Kierenskiego do kwatery głównej. Pozatem siedzibą rządu będzie nadal Petersburg.

Według «Russkoj Woli», ciągle deszcze zwiększyły niezadowolenie żołnierzy. Szczególnie istnieją obawy co do trudności żywnościowych na froncie południowo-wschodnim, gdzie żołnierze są najbardziej pozbawieni dyscypliny.

Jak dowiaduje się z Petersburga korespondent «Berliner Lokalanzeiger», panna tam od 5 dni ogólna niecierpka.

Według powszechnej opinii, stolica może już w ciągu kilku dni znaleźć się w obliczu głodu. Kwestja władzy politycznej przestała interesować szerokie sfery. Osia wszystkich stały się najprymitywniejsze kwestje życiowe. Wobec tego nastroju istnieje jedno tylko pragnienie: «pokoj!»

Zajścia we flocie.

Reuter donosi z Petersburga pod datą 16 bm., że załoga okrętu wojennego «Pietropawłowski», znajdującego się w Helsingforsie, zastrzeliła 4 oficerów, którzy wzdąrgali się usłuchać rozkazu miejscowego zebrania demokratycznego i podpisać przyrzeczenie wierności rządowi prowizorycznemu.

Komitet rewolucyjny w Helsingforsie oraz minister marynarki wystosowali odezwę do floty, potępiając takie akty przemocy.

W związku z informacją powyższą, pet. ag. teleg. komunikuje z Helsingforsu, iż ogólne zebranie organizacji demokratycznych zaproponowało oficerom armji i floty w Finlandji podpisać przyrzeczenie wierności rządowi prowizorycznemu.

Minister marynarki, admirał Wierdierewski, wysłał depeszę do centralnego komitetu floty Bałtyckiej, w której zaleca mu zapobiegać wszelkim ekcesom.

Gen. Kłembowski.

W ostatnich dniach w depeszach z Rosji spotykamy nazwisko gen. Kłembowskiego, brzmiące z polską i budzące z tego powodu zainteresowanie w naszym społeczeństwie. Ze źródła kompetentnego otrzymujemy następujące o nim informacje:

Gen. Władysław Napoleonowicz Kłembowski po ojcu, majorze pułku grenadierów rosyjskich, pochodzi istotnie z rodziny polskiej, wyznanie jednak ew. reformowane wziął po matce, z domu Francuzce. Urodzony w Moskwie, wychowywany był w atmosferze francusko-rosyjskiej, kształcił się w korpusie kadetów w Moskwie, potem, jako nie katolik i nie Polak, dostał się do gwardji, gdzie służył w pułku Izmajłowskim. Następnie ukończył akademię sztabu generalnego i poszedł utartą drogą kariery wojskowej. W czasie wojny obecnej już był szefem sztabu armji gen. Brasiłowa.

Ze świata.

Niemcy a Argentyna.

Jak donosi ag. tel. Wolffa, poseł argentyński 15 bm. doręczył w urzędzie do spraw zagranicznych notę, w której powiadamia z polecenia swego rządu, że poseł niemiecki w Argentynie, hr. Luxburg, wskutek poglądów wyrażonych w swych depeszach, przestał być «persona grata» i, że wskutek tego zostały mu doręczone paszporty.

Jednocześnie poseł argentyński zaznaczył, że poczynione zarządzenie jest skierowane wyłącznie przeciwko osobie hr. Luxburga.

Jak donosi «Times» z Buenos Aires, poseł niemiecki, hr. Luxburg, odjechał na statku «Zeelandia», który odplynął 14 bm.

Nowe rewelacje amerykańskie.

BERLIN (15 b. m. W. T. B.) — Reuter szerzy ogłoszone przez amerykański departament państwowy rzekome sprawozdanie posła niemieckiego w Meksyku, poświęcone osobie tamtejszego pełnomocnika szwedzkiego. Sprawozdanie to nie jest znane berlińskim sferom urzędowym.

AMSTERDAM (15 bm. Tel. pryw.) Jak donosi biuro Reutersa, prasa amerykańska korzysta z ogłoszenia przez Lansinga rzekomego listu posła niemieckiego w Meksyku w celu nowych wycieczek przeciwko Szwecji.

«World» pisze, iż Szwecja używa swej neutralności w tym celu, aby oddawać cesarzowi niemieckiemu tajne usługi, i Stany Zjednoczone oraz inne kraje koalicyjne będą musiały odpowiednio do tego zareagować.

WIADOMOSCI URZĘDOWE.

OBWIESZCZENIE, dotyczące oczyszczenia od robactwa osób, korzystających z kuchen ludowych.

W ciągu najbliższych tygodni wszystkie osoby, korzystające z kuchen ludowych winny oczyścić się od robactwa.

Każda osoba otrzyma za pośrednictwem kuchni ludowej, w której jest zapisana, dla siebie i dla każdej osoby z rodziny piśmienne wezwanie Stadthauptmanna, aby w ściśle oznaczonym czasie i do określonego zakładu do oczyszczenia od robactwa przybyła z całą rodziną w celu dokonania dezynfekcji. Po odbytej kąpieli zakład od oczyszczenia od robactwa zaznaczy na karcie wzywającej, że zgodne z przepisaniem porządkiem oczyszczenie istotnie się odbyło. Kartkę tę należy starannie zachować i w oznaczonym na niej dniu przy odbiorze pożywienia oddać ją w kuchni ludowej.

Kto z powodu obłożnej choroby, lub innej poważnej przyczyny nie może w oznaczonym czasie dokonać oczyszczenia od robactwa, winien otrzymać od zarządu odpowiedniej kuchni ludowej piśmienne poświadczenie, że dezynfekcji zaniedbano nie z jego winy. Świadectwo to winno być przechowywane w kuchni ludowej.

O ile poświadczenie o dokonaniu dezynfekcji lub o zaniedbanju jej nie z własnej winy, w czasie właściwym nie zostanie doręczone, kuchnia ludowa odpowiednim osobom zupełnie przestanie wydawać jedzenie.

Zapisy do innych kuchen o tyle są dopuszczalne, o ile równocześnie z poświadczeniem meldunkowym przedłożone zostanie świadectwo o dezynfekcji, otrzymane z kuchni, z której dotychczas otrzymywano jedzenie, lub poświadczenie, że albo zaniedbano oczyszczenia nie z własnej winy, albo dokonano go w poprzedniej kuchni w ubiegłym miesiącu kalendarzowym. Niezachowanie tych przepisów karane będzie zgodnie z § 139 rosyjskiej ustawy karnej.

Wilna, den 13. September 1917.

Der Stadthauptmann
Pauly.

KRONIKA

KALENDARZYK.

Dziś: Suchednie, Jannarego.

Jutro: Bustachego.

Pojutrze: Suchednie, Mateusza Ap.

Wschód słońca—o g. 5 m. 40

Zachód słońca—o g. 6 m. 08

Z WILNA.

— **Osobom korzystającym z kuchen ludowych** zwracamy uwagę na obwieszczenie urzędowe w sprawie oczyszczenia od robactwa, zaznaczając, że nie mówi ono nic o kuchniach dla inteligencji (Mittelstandkuche) a tylko o kuchniach ludowych (Volksküche).

— **Zarząd spółki „Ogród“** zawiadamia pp. udziałowców, że wobec rozpoczęcia zbiorów niezwłoczne wyjaśnienia zapotrzebowania na produkty oraz wpłacenie zaliczek jest niezbędne. Produkty na kredyt dostarczane nie będą.

Zarząd jest czynny codziennie od 9 do 12 rano w lokalu zarządu «Zjednoczenia», ul. Wielka 20-A, wejście od zaułka Śto-Michalskiego.

— **Wyniki letniego sezonu teatralnego „Lutni“.** Repertuar ubiegłego sezonu letniego był wielce urozmaicony. W okresie 3-ch letnich miesięcy odbyło się 14 przedstawień, na które się złożyły 13 utworów, wypełniających cały wieczór, oraz 3 jednoaktówki. Sztuki wystawiane przeważnie były autorów polskich.— Według statystycznych wykazów na przedstawieniach było obecnych 5962 osoby, przeliczenie zaś na każdym przedstawieniu było — 425 osób.

W okresie sprawozdawczym wystawiono: «Szlakiem Legionów» Morstina, «Miłosierdzie ludzkie» Nowaczyńskiego, «Parodje miłości» Gorczyńskiego, «Recenzjy» i «Strach na wróble» Perzyńskiego, «Żołnierz królowej Madagaskaru» Dobrzańskiego, «20 dni kozy» Hennequina, «Wejście w świat» Przybylskiego, «Ich czworow» Zapolskiej, «Dwór we Władkowicach» Przybylskiego, «W noc lipcową» Gorczyńskiego, «Dramat Kaliny» Kaweckiego, «Papa» Flers'a i Callavet'a, «Głupi Jakób» Rittnera, «Panna Maliczewska» Zapolskiej i «Odrodzenie» Schontana i Enfelda.

— **Kooperatywa i piekarnia Stow. pracowników miejskich.** Powołana do życia w dniu 8 sierpnia roku ubiegłego kooperatywa Stowarzyszenia pracowników miejskich, rozwija się nader pomyślnie i obsługuje obecnie 450 rodzin, czyli około 2000 osób. Kooperatywa pomieniona mieści się przy ul. Śto-Jańskiej № 18 i tworzy organizację zupełnie samodzielną, działającą na podstawie specjalnej ustawy. Składka członkowska wynosi 2 rub. — wpisowe zaś 1 rub. Sklep kooperatywy pracowników miejskich otwarty jest codziennie od g. 2—6 po poł. Przy kooperatywie funkcjonuje od 27 marca r. b. piekarnia, która obsługuje przeszło 900 osób, wypiekając dziennie do 10 pudów mąki. W krótkim stosunkowo czasie swej egzystencji piekarnia zdobyła zasłużone powodzenie. Dotychczasowe deficyty, jakie przynosiła piekarnia, zmniejszają się z dniem każdym.

— **Nieszczęśliwy wypadek.** Dziewięcioletni Włodzimierz Gurjanow, zamieszkały przy ul. Śtoś Miłosierdzia № 8 spadł z wysokiego drzewa na żelazne ogrodzenie cmentarne tak nieszczęśliwie, że doznał ciężkich obrażeń całego ciała i przebił bok o wystający pręt żelazny. — Odwieziono go w stanie ciężkim do szpitala Mtejskiego. (9)

— **Zgubione** po ostatnim przedstawieniu «Lutni» — dwie parasolki, rękawiczki i pince-nez — są do odebrania w kancelarji «Lutni» między g. 8—10 wiecz.

— **Niedoręczone listy,** które można otrzymać na poczcie miejskiej, Dominikańska 2. Rabinowicz Mojżesz, Rafał Tarasejski, Katarzyna Ratkiewicz, Karolina Kozłowska, Fejge Gordon, Helena Zakrzewska, S. Szapiro Michał Arcimowicz, Kazimira Siłiska, Olga Paszkiewicz, Michał Krugłowski, Wiktorja Kwiatkowska, Bronisław Butkiewicz, Aniela Leśniawska, Szaja Abel, M. Brzozowska, Maja Barysznik, Nochim Choronsattel, Józefa Markowska, Olkienicki (zauł. Żydowski 10), Abram Presnar, Jankiel Perel, Józef Rogoża, Adam Urbanowicz, Wasyl Barkowski, Jan Iwaszkiewicz, Marja Pszołowska, Józef Račko, Michał Racycki, Zofja Matuk.

KINEMATOGRAF „HELIOS“

Wileńska 38, róg Ś-to Jerskiej. Początek o g. 4-ej.

Dziś nowy, zajmujący program.

Szczegóły w afiszach i programach. Koniec o g. 11 wiecz.

Księgarnia J. Zapaśnik

otrzymała na skład główny:

Górski Cz. X. Książ do chorego - - - - - 24 f.
« « « Pokuta - - - - - 40 «
Rituale Brevius - - - - - 1,60 «
Obst Jan. Wielkie przewroty dziejowe - - - 1,60 «

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Kto chce sprzedać prywatnie

za dobrą cenę (nie do magazynu) cennosci: perły, drogie kamienie, zegarki, antyki, lombardowe kwity i sztuczne zęby. Tatarska 20—17, Poczter. r-k

Łaźnie i wanny

dawn. gen. Szarskiego, Trocka 20. Jedyna łaźnia, która otwarta codziennie.

Pianino

do sprzedania. W. Pochulanka, ul. Konarskiego № 13, «Betania», Kamińska. 765

Zarząd spółki „Ogród“

zawiadamia pp. udziałowców, że wobec rozpoczęcia zbiorów, niezwłoczne wyjaśnienia zapotrzebowania na produkty, oraz wpłacenie zaliczek jest niezbędne. Zarząd jest czynny codziennie od 9 do 12 rano w lokalu zarządu «Zjednoczenia», ul. Wielka 20-A, wejście od zauł. Ś-to Michalskiego. 767

Skład obuwia słomianego Polskiego Komitetu Pań został przeniesiony pod № 8 przy II Ś-to Jerskim zaułku. Wejście z bramy na prawo. Sprzedaż obuwia codziennie od g. 10—1 rano i od 3—5 po południu. 768

Świece stearynowe

(holenderskie) 5 m. Mostowa 12, Kooperatywa Bankowa.

KUPUJĘ

cennosci, złote i srebrne rzeczy, brylanty i kwity lombardowe na takowe. **Placę najwyższe ceny.**

Milejkowski, Wielka 70, obok mag. Alszwanga. r-k

SIÓDMA POŻYCZKA WOJENNA.

5⁰/₁₀₀ Pożyczka Rzeszy Niemieckiej.

4¹/₂⁰/₁₀₀ Asygnaty skarbowe Rzeszy Niemieckiej wylosowane z 110⁰/₁₀₀ do 120⁰/₁₀₀

Do opędzenia powstałych przez wojnę wydatków wyłożone zostaną dalsze 5⁰/₁₀₀ obligacje Rzeszy i 4¹/₂⁰/₁₀₀ asygnaty skarbowe Rzeszy w celu publicznego zamawiania.

Obligacji nie może Rzesza wypowiedzieć przed 1 października 1924 r. i dlatego też nie może przedtem zmniejszyć ich stopy procentowej. Gdyby jednak Rzesza zamierzała po upływie tego terminu zmniejszyć stopę procentową, powinna wymówić obligacje i zaoferować ich właścicielowi zwrot pożyczki po cenie nominalnej. To samo tyczy się dawnych pożyczek. Właściciele mogą jednak każdego czasu rozporządzać obligacjami tak samo, jak każdym innym papierem wartościowym (przez sprzedaż, zastaw i t. d.)

Postanowienia dotyczące się obligacji będą odpowiednio zastosowane do pretensji zapisanych w księdze długów.

WARUNKI:

I. Miejsca zamówień.

Miejscem zamówień jest Bank Rzeszy. Zamówienia będą

od środy, dnia 19. września, do czwartku, dn. 18. października 1917, do godz. 1 w południe

w biurze głównego Banku Rzeszy dla papierów wartościowych w Berlinie (pocztowe konto czekowe w Berlinie nr. 99) i we wszystkich filjach Banku Rzeszy z urządzeniem kasowym przyjmowane. Zamówienia mogą być również uskutecznione za pośrednictwem: Królewskiego Handlu morskiego (Seehandlung) (Pruski Bank Państwowy), Pruskiej głównej kasy spółek w Berlinie (Central-Genossenschaftskasse), Królewskiego Głównego Banku w Norymberdze i jego filji, jak również wszystkich niemieckich banków, bankierów i ich filji, wszystkich Publicznych Kas oszczędności i ich Związków, każdego Towarzystwa ubezpieczeń na życie, każdej Spółki pożyczkowej i każdego urzędu pocztowego. Odnośnie zamówień przez pocztę zobacz liczbę 7.

Formularze do zamówień otrzymać można we wszystkich wyżej wymienionych miejscach. Zamówienia można jednak bez formularzy też i listownie uskutecznić.

2. Podział. Bieg procentów.

Obligacje są wykonane w papierach po 20,000, 10,000, 5,000, 2,000, 1,000, 500, 200 i 100 marek z kuponami płatnymi dnia 1 kwietnia i 1 października każdego roku. Bieg procentów rozpoczyna się 1 kwietnia 1918 r., pierwszy kupon jest płatny 1 października 1918 roku.

Asygnaty skarbowe wykonane są w oddzielnych serjach i pojedynczych papierach po 20,000, 10,000, 5,000, 2,000, 1,000 mk. z kuponami procentowymi przypadającymi na 2 stycznia i 1 lipca każdego roku. Bieg procentów rozpoczyna się 1 stycznia 1918 r., pierwszy kupon jest płatny 1 lipca 1918 r. Z tekstu każdej asygnaty skarbowej widzieć można do jakiej serji pojedyncze asygnaty należą.

3. Wykupienie asygnat skarbowych.

Asygnacje skarbowe będą dla umorzenia wylosowane w serjach w styczniu i lipcu każdego roku, poraz pierwszy w lipcu 1918 r. i wypłacone w następującym po ciągnięciu dniu 2 stycznia lub 1 lipca 110 mk. za każde 100 mk. wartości nominalnej. Ciągnięcie odbywa się według takiegoż samego planu i jednocześnie z asygnacjami skarbowymi szóstej pożyczki wojennej. Przypadające według tego planu na styczeń 1918 r. liczba serji nowych asygnat skarbowych będzie jednak wylosowana dopiero w lipcu 1918 r.

Nie wylosowane asygnaty skarbowe nie mogą być wypowiedziane przez Rzeszę przed 1 lipcem 1927 roku. Najwcześniej na ten termin ma Rzesza prawo wypowiedzieć je w celu wypłaty po cenie nominalnej; właściciele mogą jednak zażądać za-

miast gotówki 4⁰/₁₀₀ obligacji skarbowych wypłacanych przy dalszym ciągnięciu w 115 mk. za 100 marek wartości nominalnej, a podlegającym zresztą tym samym warunkom umarzenia. Najwcześniej 10 lat po pierwszym wypowiedzeniu ma Rzesza znów prawo wymówić jeszcze nie wylosowane obligacje skarbowe do wypłaty ich po cenie nominalnej, lecz właściciele mają wtedy prawo zażądać zamiast gotówki 3¹/₂⁰/₁₀₀ obligacji skarbowych wypłacanych w 120 mk. za 100 mk. wartości nominalnej, podlegających zresztą tym samym warunkom umarzenia. Dalsze wymawianie nie jest dopuszczalne. Wymówienie powinno być uskutecznione przynajmniej na 6 miesięcy przed wypłatą i tylko na termin, w którym przypada proc.

Na oprocentowanie asygnat skarbowych i ich umarzenie przez wylosowanie—nie licząc zwiększonego ciągnięcia przy pierwszym terminie wylosowania (porów. ustęp 1) — będzie użyte rocznie 5 proc. wartości nominalnej ich pierwotnej kwoty. Zacszczędzone przez wylosowanie procenta będą użyte do wypłat. Asygnacje skarbowe wypłacane po cenie nominalnej przez Rzeszę na mocy wymówienia, będą nadal brały udział na rachunek Rzeszy w oprocentowaniu i ciągnięciu.

Dnia 1 lipca 1917 r. zostaną wypłacone nie wylosowane do tego czasu asygnacje skarbowe w sumie przypadającej wtedy na wylosowane obligacje skarbowe (110⁰/₁₀₀, 115⁰/₁₀₀ lub 120⁰/₁₀₀).

4. Cena przy zamówieniu.

Cena przy zamówieniu wynosi:

za 5⁰/₁₀₀ pożyczkę Rzeszy, jeżeli się żąda papier 98,—M
za 5⁰/₁₀₀ pożyczkę Rzeszy, jeżeli życzy zapisania do księgi długów Rzeszy z zamknięciem aż do 15 października 1918 r. 97,80M
4¹/₂⁰/₁₀₀ asygnaty skarbowe Rzeszy 98,—M
za każde 100 mk. wartości nominalnej z obliczeniem zwykłych procentów.

5. Wrócenie. Podział papierów.

Wrócenie papierów uskutecznione będzie możliwie natychmiast po zamknięciu subskrypcji. Już wpłacone przed wróceniem kwoty będą uważane za całkowite wpłaty. Zresztą wyznacza miejsce zamówienia wysokość wróconej sumy. Specjalne życzenia do jakości papierów należy się zaznaczyć w przeznaczony do tego rubryce na pierwszej stronie formularzy. W razie niezaznaczenia szczególnych życzeń zostanie jakość papierów wyznaczona przez miejsce pośrednictwa wedle jego zapatrywania. Późniejsze wnioski o zmiany podziału papierów nie mogą być uwzględnione. *).

Na wszystkie obligaty skarbowe jak również na papiery pożyczki Rzeszy po 1000 mk. i więcej będą wydawane na wniosek dyrekcji Banku Rzeszy wystawione papiery pośrednie (Zwischenscheine); odnośnie szczegóły, dotyczące się zamiany ich na właściwe papiery, będą później publicznie ogłoszone. Papiery poniżej 1000 mk., bez papierów pośrednich, będą wykończone jak można najszybciej i wydane prawdopodobnie w kwietniu nowego roku.

© Ile subskrybenci chcą zostawić w jednej z Kas pożyczkowych Rzeszy papiery 15⁰/₁₀₀ pożyczki Rzeszy poniżej 1000 mk., które już zapłacili, lecz nie zostały jeszcze dostarczone, mogą postawić wniosek o wystawienie papierów pośrednich dla zaciągnięcia pożyczki w Kasie pożyczkowej;

wnioski powinny być skierowane do miejsca zamówienia; papiery pośrednie nie będą wrócono subskrybentowi, lecz Bank Rzeszy przekaże je wprost Kasie Pożyczkowej.

6. Wpłaty.

Od dnia 29 września r. b. mogą subskrybenci wpłacać całe zamówione kwoty. Procentować zaczną wpłacone ew. już przed tym dniem sumy, dopiero od 29 września r. b.

Subskrybenci obowiązani są zapłacić:

30 ⁰ / ₁₀₀	przypadającej sumy najpóźniej do 27 października r. b.
20 ⁰ / ₁₀₀	« « « « 24 listopada r. b.
25 ⁰ / ₁₀₀	« « « « 9 stycznia roku p.
25 ⁰ / ₁₀₀	« « « « 6 lutego roku p.

Wolno wpłacać częściowo wcześniej, lecz tylko w okrągłych kwotach wartości nominalnej dzielących się na 100. Również są dozwolone w każdym czasie i przy mniejszych zamówieniach wpłaty częściowe, jednak tylko w liczbach wartości nominalnej, dających się dzielić przez 100; trzeba jednak dopiero wtedy wpłacać, kiedy suma przypadających już kwot częściowych wyniesie przynajmniej 100 mk.

Wpłacać trzeba w tem samym miejscu, gdzie nastąpiło zamówienie.

Będące w obiegu bezprocentowe asygnaty skarbowe Rzeszy będą — po odciążeniu 3 proc. dyskonta od dnia wpłaty, najwcześniej jednak od 29 września do dnia wypłaty — przyjmowane jako zapłata.

7. Subskrypcje pocztowe.

Biura pocztowe przyjmują tylko subskrypcje na 5 proc. pożyczkę Rzeszy. Na te zamówienia może nastąpić całkowita wpłata dnia 29 września musi jednak być uiszczoną najpóźniej do 27 października. Od całkowitych wpłat, uskuteczniionych do 29 września, otrzyma suma procenta za 181 dni, wszystkich innych całkowitych wpłat do 27 października, nawet jeżeli przed tym dniem uiszczono zostaną procenta za 153 dni.

8. Wymiana.

Subskrybentom nowych 4 i pół proc. obligacji skarbowych wolno jest zamienić obok tego obligacje dawniejszych pożyczek wojennych i asygnaty skarbowe I, II, IV i V pożyczki wojennej na nowe 4 i pół proc. obligacje skarbowe, lecz każdy subskrybent może zgłosić do zamiany tylko dwa razy tyle pożyczek (wedle wartości nominalnej) ile nowych obligacji skarbowych podpisał. Wnioski o zamianę powinny być stawiane w czasie subskrypcji w tem miejscu przyjmowania zgłoszeń, lub pośredniczenia, w którym zostały obligacje skarbowe podpisane. Dawne papiery trzeba oddać w wyżej wymienionem miejscu do dn. 15 grudnia 1917 r. Na wniosek mogą wręczający dawne papiery do wymiany otrzymać papiery pośrednie na nowe asygnaty skarbowe.

5 proc. obligacje wszystkich poprzednich pożyczek wojennych mogą być wymienione bez podwyżki na nowe obligaty skarbowe. Kto odda 5 proc. obligaty skarbowe pierwszej pożyczki, otrzyma wydatkowe 2 mk. — 5 proc. obligaty skarbowe drugiej pożyczki wojennej 1.50 mk. za każde 100 mk. wartości nominalnej, Kto odda 4¹/₂⁰/₁₀₀ obligacje 4 i 5 pożyczki wojennej winien dopłacić po 3 mk. do każdego 100 marek wartości nominalnej.

Papiery, przynoszące procenta w styczniu—lipcu, powinny być oddane z kuponami procentowymi, przypadającymi na 1 lipca 1918 r.; przynoszące procenta w kwietniu—październiku z kuponami procentowymi, przypadającymi dn. 1 kwietnia 1918 r. Wymiana będzie ważną od 1 stycznia 1918 r., tak, że ci, którzy oddali papiery z kuponami na kwiecień—październik, otrzymają na dawne pożyczki procenta za kwartał.

O ile mają być do wymiany użyte pretensje, zapisane w księdze długów, trzeba skierować zawczasu wnioski do administracji długów Rzeszy (Berlin SW 68, Oranienstrasse 92—94) o wydanie obligacji. Na wniosek powinna być podana uwaga, dotycząca się wymiany, i powinien nadejść do administracji długów Rzeszy najpóźniej do 24 października r. b. W odpowiedzi będą obligacje odpowiednie tylko do wymiany na asygnaty skarbowe Rzeszy, wydane bez kuponów procentowych. Za wydanie zapłata nie będzie podjęta. Zamknięcie nie wyklucza wymiany. Obligacje powinny być oddane do dnia 15 grudnia 1917 r. w miejscach, oznaczonych w ustępie 1, gdzie przyjmowane są zgłoszenia lub pośredniczone.

*) Wrócone papiery będą bez kosztów przechowane i administrowane na wniosek subskrybenta przez biuro głównego Banku Rzeszy dla papierów wartościowych na podstawie warunków depozytalnych aż do 1 października 1919 roku. Deponowanie nie wymaga zamknięcia (Sperr). subskrybent może wycofać swój depozyt każdego czasu (także przed upływem tego terminu). Kasy pożyczkowe będą dawały na kwity depozytowe tak samo pożyczkę, jak na same papiery wartościowe.